

บทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดพระนครฯ ถนนธนบุรี
(The Role of Department Heads in Bangkok
and Thonburi Elementary Schools)

โดย

นางสาว เพ็ญแข บุญสิงห์ ก.บ.

002125

วิทยานิพนธ์

เป็นส่วนประกอบของการศึกษา ความระเบียบมีรากฐานทางวิชาชีพ
ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
แผนกวิชาบริหารการศึกษา

พ.ศ. 2513

๒๕๖๗

บังคับวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมติให้นักวิชาการที่ดูแลนี้เป็นส่วน
ประกอบการศึกษาความรู้เบื้องต้นปรัชญามหาบัณฑิต

คณบดีบังคับวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบนักบัณฑิต นายกรัฐ วงศ์สุธรรม ประธานกรรมการ
นายอนันต์ พงษ์สวัสดิ์ กรรมการ
นิติพัฒนา ไชยรัตน์ กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย : อาจารย์ นพวงศ์ นฤจิกราคุณ
วันที่ ๖ เดือน ๗ พ.ศ. ๒๕๗๘

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัด
เชียงใหม่ ชนบุรี
ผู้
นางสาว เพ็ญญา บุญศิริ แผนกวิชาบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2512

บทคัดย่อ

ความคุ้มครองและการวิจัย

- เพื่อศึกษาเพิ่มเติมและประเมินผลการทดลองหัวหน้าหมวดวิชาในโรงเรียนประถมศึกษา
- เพื่อศึกษาบทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาในโรงเรียนประถมศึกษา
- ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของหัวหน้าหมวดวิชาในโรงเรียนประถมศึกษา

วิธีการวิจัย

วิจัยโดยค้นคว้า เรื่องเกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาจากค่าวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยของผู้วิจัยคนอื่น ๆ แล้วนำมาสร้างแบบสอบถาม แบบสอบถามที่สร้างขึ้มนั้นได้นำไปทดสอบกับครูในสู่แข่งครูหัวหน้าหมวดวิชาในโรงเรียน 5 โรงเรียน จำนวน 34 คน เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องและวิเคราะห์ข้อถกเถียง เมื่อปรับปรุงแก้ไข แบบสอบถามดังนี้แล้ว ได้ส่งไปให้หัวหน้าหมวดวิชา 292 คน ครูใหญ่ 57 คนของโรงเรียนประถมศึกษาที่สังกัดกรมสามัญศึกษาและองค์กรบริหารส่วนจังหวัดต่อไป ให้รับแบบสอบถามที่ได้แก้ไขแล้วจำนวนหัวหน้าหมวดวิชาจำนวน 277 คน คิดเป็นร้อยละ 94.86 และจากครูใหญ่ 55 คน คิดเป็นร้อยละ 96.49 จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ และทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นโดยใช้การทดสอบ

แบบทดสอบวิชา

1. พื้นฐานและประสมการของหัวหน้าหมวดวิชา

1.1 ระบุเวลาของภาระงาน ประมาณว่าหัวหน้าหมวดวิชาทั้งทั้งสังกัด ภาระสาขาวิชานักศึกษาและองค์การบธิการส่วนจังหวัดส่วนมากหัวหน้าที่หัวหน้าหมวดวิชาในระยะเวลา 1-3 ปี

1.2 อายุ โดยเฉลี่ยแล้วอายุของหัวหน้าหมวดวิชาทั้งสองสังกัด มีอายุได้เฉลี่กันตั้งแต่ประมาณ 34 ปี

1.3 วุฒิ วุฒิสูงสุดของหัวหน้าหมวดวิชาคือ ปริญญาตรี และวุฒิต่ำสุดคือ ประกาศนียบัตรทางการศึกษา มีครุหัวหน้าหมวดวิชาเป็นจำนวนมากที่มีวุฒินุปริญญาตรี

1.4 จำนวนที่ไม่พำนักภาระสอน บණการวิเคราะห์จำนวนที่ไม่พำนักภาระสอนของหัวหน้าหมวดวิชา ประมาณว่า ครุหัวหน้าหมวดวิชาทั้งสองสังกัดสอนโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 22 ชั่วโมง และครุหัวหน้าหมวดวิชาสอนโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 19 ชั่วโมง

1.5 วิชาที่เข้ารับการอบรม หัวหน้าหมวดวิชาส่วนมากเข้ารับการอบรมวิชีสื่อสารเพื่อเชิงพาณิชย์ รองลงมาได้แก่การบริหาร โรงเรียน

2. เกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาในโรงเรียนประจำที่เก็บเน้น ประจำว่า ลักษณะภายในหน้าที่แบ่งได้เป็น 10 ประการ คือ (1) การเตรียมการสอน เปิดภาคเรียน (2) งานด้านนิเทศการสอน (3) ทางความคุ้มครองการสอน (4) การจัดหา เก็บรักษาและบริการอุปกรณ์ (5) การอนุมัติแบบแผนและสรุปผลนักเรียน (6) การวัดผลนักเรียน (7) งานค้านวิชาการ (8) การประเมินผล (9) การสรุปผล (10) การบริการงานบุคลากร

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครุหัวหน้าหมวดวิชาถึงความคิดเห็นของครุ ในส่วนเกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้าหมวดวิชา ประจำว่าความคิดเห็นของครุหัวหน้าทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

๓. เก็บวันปัจจุบันในการปฏิรูปงานของชั้วน้านักวิชา สิ่งที่เป็นมาตรฐานมากที่สุดนั้นควรจะเป็นตัวตั้งของสังกัดเด่นชื่อสถาบันที่ดี ปัจจุบันที่เก็บวันจวนชั้วโน้มสอดมากเดินไป ทำให้ไม่มีเวลาพอที่จะปฏิรูปงานในหน้าที่ได้เดือนที่

THESIS TITLE The Role of Department Heads in Bangkok and Thonburi
Elementary Schools

NAME Miss Phenkhae Boonsit DEPARTMENT Educational
Administration

ACADEMIC YEAR 1969

ABSTRACT

The Purposes of the study

1. To study the backgrounds, experiences and qualifications of department heads in elementary schools.
2. To investigate the roles of the department heads in elementary schools.
3. To find out the problems and obstacles which occur in their jobs.

Methods and Procedures

Questionnaires were designed based on the author's study and survey of the roles of the department heads from the textbooks, periodicals and reports from previous research studies. They were tried out with 34 department heads and principals in 5 elementary schools. After correction and improvement they were sent to 292 department heads and 57 elementary school principals of the primary and Adult education Department and elementary schools of Changwad

Administrative Authority. The completed returned questionnaires from 277 department heads (94.86 %) and 55 principals (96.49 %) were tabulated and analysed by means of average, mean, percentage and chi-square.

Findings and Conclusions

1. The educational backgrounds and experiences of the elementary school department heads under the Primary and Adult Education Department and Changwad Administrative Authority : most of them have been working as department heads for 1-3 years, and they are about the same age 34 years old. The highest education which they have completed is a Bachelor's degree and the lowest is a Certificate in Education, however, most of them hold Diplomas in Education.

In analysing the teaching load, the elementary school department heads under Changwad Administrative Authority have an average teaching load of 22 hours per week and under the Primary and Adult Education Department have an average teaching load of 19 hours per week.

With In-Service programs, most of the department heads chose the method of teaching specific subjects as the first choice and their second selection, was the administration of school systems.

2. The major roles of the department heads in elementary schools can be summarized as follows: (1) preparations before the school begins, (2) supervisory functions, (3) inspecting and

visiting classes, (4) providing, maintaining, and assisting the teachers in using materials, (5) guiding and counseling students, (6) student evaluations, (7) academic functions, (8) teacher evaluations, (9) teacher promotions, (10) personnel administration.

In comparing the opinions of the department heads and the principals about their roles and functions, there were no significant differences.

3. The department heads' problems in performing their roles are: (1) An excessive teaching work load which makes it difficult for them to perform their functions effectively; (2) The differences in student's intelligences; (3) Lack of financial support; and (4) Time for preparing the educational facilities for teaching. The last problem was considered by the department heads under the Changwad Administrative Authority as a most crucial problem, while principals considered that some department heads were not qualified as the most serious problem

กิจกรรมประจำเดือน

การหัวเรียนนิพัทธ์รังส์สำเร็จไก่ด้วยที่ เพราะบู๊เข็นไครับความรู้ยเหลือจาก
อาจารย์ นพวงศ์ บุญจิตรคุณย์ ที่ไก่กรู๊ฟให้คำแนะนำและช่วยแก้ไขมีญานอุปสรรคทางฯ
อาจารย์ กิตติ ไพรวรรษ อาจารย์ บรรหาร บิทิศก์ ไก่ด้วยให้คำแนะนำเป็นอย่าง
ดี นอกเหนือไปรับความกรุณาจากอาจารย์ สาย ภานุรัตน์ รองอธิบดี กรมสามัญศึกษา
นาบสุขุม ขอบคุณบดี ศึกษาธิการจังหวัดพะเยา นายสุนทร สุขุม ศึกษาธิการจังหวัด
เชียงใหม่ ไก่ในความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามครูในญี่ คู่หัวหน้าหมากวิชาโรงเรียน
สังกัดกรมสามัญศึกษา หงส์สุวันกลวงศ์และส่วนภูมิภาคจังหวัดพะเยา แทนบุรี ห้องกัดกรมสามัญ
ศึกษา และโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ญี่ เขียนจึงทราบขอบเขตคุณไว้ ณ
โอกาสสืบๆ

เพญแข บุญสินทร์

24 เมษายน 2513

สารบัญ

บทที่		หน้า
1 เมนู 1 ความเป็นมาของปัญหา 1 ความผุ่งมาแรงของการวิจัย 4 ขอบเขตของ การวิจัย 4 สมมติฐานของ การวิจัย 4 หัวใจสำคัญ 5 ผลงานสำคัญของปัญหา 5 ลักษณะขั้นการ เสนอขออนุมัติ 6		
2 ผลงานค้านการ เขียนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 7 หน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าห้องวิชา 7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 10 สรุป 14		
3 วิธีค้น เนินการวิจัยและการรวมข้อมูล 15 วิธีค้น เนินการวิจัย 15 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 15 ลักษณะเครื่องมือในการวิจัย 16 การเก็บรวบรวมข้อมูล 20 การ เสนอและวิเคราะห์ข้อมูล 21 สรุป 22		

บทที่	หัวเรื่อง	หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	24
	พื้นฐานและประชุมจากการซื้อขายคุณภาพน้ำดื่มตามส่วนลดตาม.....	24
	บทบาทความรับผิดชอบของผู้จัดการหัวหน้าฝ่ายบริหาร.....	32
	ปัจจัยในการปฏิบัติงานของหัวหน้าฝ่ายบริหาร.....	70
	ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงงานของหัวหน้าฝ่ายบริหาร..	74
	สรุป	78
5	สรุปการวิจัย ฉบับรายละเอียดเดือนตุลาคม	79
	ความนุյงหมายในการวิจัย	79
	วิธีการในการวิจัย	79
	ผลการวิจัย	81
	อภิปรายและขอเสนอแนะ	86
	บรรณานุกรม	89
	ภาคผนวก	91
	แบบสอบถาม	93
	รูปเบี้ยนของสมมติกาลจากว่าด้วยการแต่งตั้งกฎหมายในโรงเรียน	
	สังกัดกรมสามัญศึกษาฯ ให้แก่หัวหน้าฝ่ายบริหารในศึกษาเมืองต่าง ๆ	
	พ.ศ. 2509	115

รายงานการรายงานประกอบ

รายการ	หน้า
1 จำนวนประชุมและกิจกรรมที่จัดขึ้นในแต่ละเดือน.....	15
2 ยอดคงเหลือรายรับรายจ่ายของแต่ละเดือน.....	21
3 ระยะเวลาพัฒนาห้องเรียนน้ำหมาดวิชา.....	24
4 ระยะเวลาพัฒนาห้องเรียนน้ำหมาดวิชา.....	25
5 อาชญากรรมที่พบบ่อยที่สุด.....	26
6 อาชญากรรมที่พบบ่อยที่สุด.....	27
7 ภาระทางการศึกษาของครูใหญ่และหัวหน้าหมาดวิชา.....	28
8 จำนวนครูไม่มีทักษะสอนอย่างมีประสิทธิภาพ.....	29
9 วิชาที่หัวหน้าหมาดวิชาเข้ารับการอบรม.....	30
10 วิชาที่ครูใหญ่เข้ารับการอบรม.....	31
11 การประเมินการสอนเชิงคุณภาพ เรียนรู้ของหัวหน้าหมาดวิชา โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา.....	33
12 การประเมินการสอนเชิงคุณภาพ เรียนรู้ของหัวหน้าหมาดวิชา โรงเรียนสังกัดกองกรรมาธิการบริหารส่วนจังหวัด.....	35
13 งานค้านนิเทศการสอนให้กับครูในหมวดวิชาของหัวหน้า หมาดวิชา โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา.....	36
14 งานค้านนิเทศการสอนให้กับครูในหมวดวิชาของหัวหน้าหมาดวิชา โรงเรียนสังกัดกองกรรมาธิการบริหารส่วนจังหวัด.....	38
15 ภารกิจพัฒนาการสอนของหัวหน้าหมาดวิชาในโรงเรียนสังกัด กรมสามัญศึกษา.....	40
16 ภารกิจพัฒนาการสอนของหัวหน้าหมาดวิชาในโรงเรียนสังกัด องกรรมาธิการบริหารส่วนจังหวัด.....	41
17 การจัดทำอุปกรณ์และการให้บริการของหัวหน้าหมาดวิชาใน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา.....	42

ตาราง	หน้า
18 การจัดทำอุปกรณ์และการใช้บริการของหัวหน้าหมวดวิชาในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด.....	45
19 ตารางรวม แผนแนว และการสร้างเสริมการเรียนของนักเรียนโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา.....	47
20 ตารางรวมแนวโน้มและการสร้างเสริมการเรียนของนักเรียนโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด.....	50
21 การวัดผลนักเรียนของหัวหน้าหมวดวิชาโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา.....	52
22 การวัดผลนักเรียนของหัวหน้าหมวดวิชาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด.....	54
23 งานค้านวิชาการของหัวหน้าหมวดวิชาโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา.....	56
24 งานค้านวิชาการของหัวหน้าหมวดวิชาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด.....	58
25 การประเมินผลครูของหัวหน้าหมวดวิชาโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา.....	59
26 การประเมินผลครูของหัวหน้าหมวดวิชาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด.....	61
27 งานค้านส่งเสริมครูในหมวดวิชาของหัวหน้าหมวดวิชาโรงเรียนสังกัดองค์การสามัญศึกษา.....	62
28 งานค้านส่งเสริมครูในหมวดวิชาของหัวหน้าหมวดวิชาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด.....	64
29 การบริหารงานบุคคลของหัวหน้าหมวดวิชาโรงเรียนสังกัดองค์การสามัญศึกษา.....	65
30 การบริหารงานบุคคลของหัวหน้าหมวดวิชาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด.....	68

รายการ	หน้า
31 ปัญหาของหัวเรื่องน้ำคาววิชาความความคิดเห็นของหัวหน้าฯ หน่วยค่าวิชา.....	71
32 ปัญหาของหัวเรื่องน้ำคาววิชาความความคิดเห็นของครูใหญ่.....	73
33 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงงานของหัวหน้าฯน้ำคาววิชาความ ความเห็นของหัวหน้าฯน้ำคาววิชา.....	75
34 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงงานของหัวหน้าฯน้ำคาววิชาความ ความเห็นของครูใหญ่.....	77
35 สรุปความคิดเห็นของหัวหน้าฯน้ำคาววิชาและครูใหญ่เกี่ยวกับ กิจกรรมน้ำคาววิชา.....	83